

تاریخ گزیده:

ص

☐	☐
☐	☐
☐	☐

☐	☐
☐	☐
☐	☐

☐	☐
--------------------------	--------------------------

1. هر یک از کتاب‌های زیر اثر کیست؟ (5/1) مرصاد العباد:
2. درستی و نادرستی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. (2)

غ

الف. تغییر مرکز ادبی و سیاسی از خراسان به عراق عجم یکی از موارد تغییر سبک در قرن ششم هجری است.
ب. فخرالدین عراقی کتاب «لمعات» را در قالب نظم و نثر و در بیان مسائل اخلاقی نوشته است.
پ. شمس قیس رازی، کتاب «المعجم» را در علم عروض، قافیه و بدیع با نثری مصنوع نوشته است.
ت. جامی، «بهارستان» را به تقلید از «گلستان» نوشت و «نفحات الانس» را به شیوهی «مخزن‌الاسرار نظامی سرود»

ث. سلمان ساوجی دارای قصایدی در سبک عراقی است و مثنوی «جمشید و خورشید» را به شیوهی نظامی سرود.
ج. ملاحسین واعظ کاشفی کتاب «کلیه و دمنه» را به انشای خود بازگرداند و آن را «انوار سهیلی» نامید.
ح. کاربرد «اندر» به جای «در» و «ابا» به جای «با» از ویژگی‌های سبک عراقی است.
خ. در دوره‌ی سبک عراقی برخی نویسندگان، کتاب‌های ساده را به نثر فنی بازنویسی کرده‌اند.

3. جاهای خالی را با واژه‌ها و عبارتهای مناسب پر کنید. (2/5)
الف. لغات فارسی اصیل در سبک عراقی به کار می‌رود.
ب. قدیمی‌ترین کتاب تاریخی که درباره‌ی تیمور نوشته شده است نام دارد.
پ. در جمله‌ی «سحرگاه دیروز حوض به سبب سرمای زیاد یخ زد.» واژه‌ی در معنای مجازی به کار رفته است و قرینه‌ی آن است.
ت. حافظ با تلیق و غزل فارسی را به کمال رسانید.
ث. اقدام مهم فرهنگی خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی است که در حکم یک دانشگاه است.
ج. کتاب تاریخ جهانگشا اثر و به نثر نوشته شده است.
ح. عبید زاکانی در منظومه‌ی تمثیلی ناهنجاری‌های اجتماعی را به شیوه‌ی طنز و تمثیل بیان کرده است.

4. در هر یک از ابیات زیر چه آرایه‌ای به کار رفته است؟ (1)

الف. دل عالمی بسوزی چو عذار برفروزی تو از این چه سود داری که نمی‌کنی مدارا
ب. حریر باورم از شعله‌ی ندامت سوخت که بر کویر عطشناک نیستم چون ابر

5. در بیت زیر واژه‌ی مجاز را مشخص نمایید. آن واژه مجاز از چیست؟ قرینه‌ی آن را نیز مشخص کنید. (1/5)
سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم وزین درخت همین میوه‌ی غم است برم

6. مشابه، وجه شبه و مشابه‌به را در تشبیه موجود در بیت زیر مشخص کنید. (1/5)
مانند پنبه‌دانه که در پنبه تعبیه است اجرام کوه‌هاست در میان برف

7. با خوانش درست ابیات، پایه‌های آوایی، خوشه‌های هجایی و وزن ادبیات زیر را بنویسید.

هر که چیزی دوست دارد، جان و دل بر وی گمارد هر که محرابش تو باشی، سر ز خلوت برنیارد

(2)

					پایه‌های آوایی
					خوشه‌های هجایی
					وزن

چه خوش صیدِ دلم کردی، بنام چشمِ مستت را که کس آهویِ وحشی را از این خوش‌تر نمی‌گیرد (2)

				پایه‌های آوایی
				خوشه‌های هجایی
				وزن

بضاعت نیاوردم الا امید خدایا ز عفوم مکن ناامید (2)

				پایه‌های آوایی
				خوشه‌های هجایی
				وزن

8. نام عروضی هر یک از ارکان زیر را بنویسید. (2)

- U - : - - U - : - - UU : - UU -

9. شعر زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

آن یکی آمد در یاری بزد گفت یارش: «کیستی ای معتمد؟»
 گفت من؛ گفتش «بروهنگام نیست» بر چنین خوانی مقام خام نیست
 خام را جز آتش هجر و فراق کی پزد کی وا رهند از نفاق؟
 رفت آن مسکین و سالی در سفر در فراق دوست سوزید از شرر
 پخته شد آن سوخته؛ پس بازگشت باز گرد خانه انباز گشت
 حلقه زد بر در به صد ترس و ادب تا بنجهد بی‌ادب لفظی ز لب
 بانگ زد یارش که «بردر کیست آن؟» گفت «بر در هم تویی ای دلستان»

مثنوی معنوی مولوی

الف. دو مورد از ویژگی‌های زبانی آن را بنویسید. 1

ب. دو مورد از ویژگی‌های فکری آن را بنویسید. 1

ج. دو مورد از ویژگی‌های ادبی آن را بنویسید. 1

تنت به ناز طبیبان نیازمند مباد

پاسخ به نمونه سوال امتحانی علوم و فنون ۲، مدرسه محمد مهدی شیرازی - زابل - فاطمه زرداری دانشجو حقوق دانشگاه خوانساری

۱. مرصاد العباد، نجم الدین رازی (نجم رابع) تاریخ زریه: محمد الله مستوفی

۲. الف اغ ب اغ و لغات را برای بیان سیر و سلوک عارفانه نوشته است. بیخ برگ و نقطه قدم کعبه به شرح صنوع است. ت اغ و تقیات الانس را به شیوه تذکره الاوری اظهار نوشت.

ث اغ ص اغ ص اغ ح اغ و در این دوره و سبک در در حال جا بلیزین شدن با اندر است و اندر و کلمه ای

مثل اینها از دیگری سبک فراموشی است نه عجز!

خ اغ و در این دوره کتب بهاء و مکتب را به زبان ساده به نثر نویسی می کردند.

۳. الف انجم

ب اغ طفر نامه شامی

ج اغ حوض و بیخ زد

ت اغ عشق و عرفان

ث اغ تأسیس عمارت ربع رشیدی در تبریز

ج اغ عطا ملک جوینی، صنوع و دستور

ح اغ موش در بر

۴.

الف اغ در این بیت واژه عالم مجاز مردم عالم است.

ب اغ حریر بادور، شعله نداشت: تشبیه - (فغانه تشبیه)!

۵. واژه "سر" در اینجا مجاز است. سپید سرد قرینم فاست. زریه موی سر سپیدی نمودنم سر. در اینجا سر

مجاز از موی سر است.

۶. تشبیه: اجرام کوه ها تشبیه به: نیمه دانگ که در وجه تشبیه: در میان برف تشبیه تشبیه است.

پایه های آدایی : هر که چیزی دوست دارد جان و دل بروی دارد هر که محرابش تو باشی سر ز خلو بر نیارد

هر که چیزی دوست دارد جان و دل بروی دارد
هر که محرابش تو باشی سر ز خلو بر نیارد

خوشه های محلی : - - - U - / - - - U - / - - - U - / - - - U - /
- - - U - / - - - U - / - - - U - / - - - U - /

وزن : فاعلاتن ، فاعلاتن ، فاعلاتن ، فاعلاتن

چم خوش صیددم کردی بنام چشم مست
که کس آهو دشتی لاز این خوشتر نمی کرد

پایه های آدایی : چم خوش صیددم کردی اب نام چشم مست را
که کس آهوای دشتی را از این خوشتر نمی کرد
ازین به تران می یارد

خوشه های محلی : - - - U / - - - U / - - - U / - - - U /
- - - U / - - - U / - - - U / - - - U /

وزن : فاعلین ، فاعلین ، فاعلین ، فاعلین

بصفت نیاردم لالا مید
خدایاز غنوم مکن نارید

پایه های آدایی : ب فاعت ان یا قد اذید لاد مید
خ دا یا از غنوم ام مکن نا ا مید

خوشه های مجازی
-U / --U / --U / --U
-U / --U / --U / --U

وزن : فغولن ، مفعولن ، فغولن ، مفعول

۱. --U : مستغولن ، --U : فاعلاتن ، --UU : فاعلاتن ، --UU : فاعلاتن ، مستغولن

۹. الف ا-م شین لغات فارسی اصل در وجود لغات عربی چون : معتمد ، تفاق و مسکین
۲- جایگزین شدن واژه دریجی اند (در فراق دوست سوزید از سرور)

ب ا-م عشوق تعالی است . ۲- فراق دوری از دوست

ج ۱- آتش حجر ، آتش فراق ، لغانه تسبیح
۲- قالب شعری است

موتی و مزید سید!

تهدیه سده توسط : فاطمه زهرا زینب و حقیق دانشگاه خوارزمی